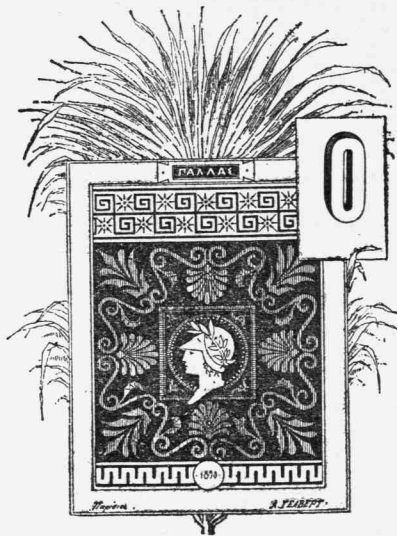

ΛΙΒΑΡΔΑ

I

χρόνος τοῦ ἐξιλασμοῦ σου παρήλθε, Λιβάρδα, ἐκεῖ εἰς τὰ ὕψη, ὄμιλος παρθένων ἀδελφῶν σέ ἀναμένει, καὶ ὁ Κύριος σοὶ μειδιᾷ ὡς μνηστήρ. Λιβάρδα, ἄνθος παρθένιον, παρήλθεν ὁ χρόνος τοῦ ἐξιλασμοῦ, ἐλθέ εἰς τὸν οὐρανόν, ὦ νεαρά κόρη, ἐλθέ !»

Πλησίον τοῦ Καθαρητηρίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σπινθηροβολήματος γλωττῶν πυρὸς καὶ τῶν στεναγμῶν τῶν ψυχῶν, θεῖα φωνὴ ὠμίλει οὕτω, καὶ ἄγγελος ἀναπτύσσει τὰς ἀλαβαστρίνους πτέρυγας αὐτοῦ, ὑψοῦτο

πρὸς τὸν κυανοῦν θόλον, φέρων εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν Λιβάρδαν.

II

Ἄνήρχοντο ταχύτεροι τῆς σκέψεως, ἕκαστος δὲ πτερυγισμὸς τοῦ σεραφεῖμ φωτίζων τὴν ἀνάβασιν τῆς νέας παρθένου, κατέλειπεν εἶδος ποταμοῦ ἀστέρων, εἶδος μυριοχρόου ἱριδος. Ἄνήρχοντο, ἐνῶ ὀπισθέν των ἐκυμάτιζεν ἐν μακραῖς πτυχαῖς μέσῳ τῆς φωτοβόλου ἐκείνης ἀκτίνος ἡ ἐσθῆς τοῦ οὐρανοῦ ὁδηγοῦ, ἐν ἧ ἔλαμπε τὸ πορφυροῦν τῆς αὐγῆς χρῶμα, συγχεόμενον πρὸς τὴν γλυκεῖαν ἀνταύγειαν τῆς λάμψεως ἡ ὁποία περιέβαλλε τὴν Λιβάρδαν, ὁμοίαν μὲ τὰς ὠχρὰς ἀκτῖνας τοῦ ἄστρου τῶν νυκτῶν.

Ἄνήρχοντο, ἐνῶ τὸ ἄπειρον κατεκλήλει τὰ ὠτὰ των μὲ θεσπεσίαν ἁρμονίαν, ὡς θέλον ν' ἀποδείξη τὴν εὐφροσύνην αὐτοῦ. Ἐντὸς ὀλίγου ἔφθασαν εἰς τοιοῦτον ὕψος, ὥστε τὸ Καθαρητήριον τοῖς ἐφαίνετο ὡς πεπρακτωμένον σημεῖον, ὅμοιον μὲ ἀστέρα περιστρεφόμενον ἐν τῇ αἰμοχρῶ τροχιᾷ αὐτοῦ.

III

Ὁ θεῖος ἄγγελος θωπεύων τὸ ἄγνόν μέτωπον, τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους του στηριζόμενον, ἔκαμνε τὴν ξανθὴν κόμην τῆς νεαρᾶς παρθένου νὰ κυ-

ματίζη ὡς κύματα χρυσοῦ, τὴν ἐκύτταξε μὲ μειδίαμα πλήρες ἀγάπης καὶ τῆ εἶπε : «Φαντάζομαι τὴν σημερινὴν σου εὐδαιμονίαν, ὦ Λιβάρδα ! Λυτρωθεῖσα τῶν ἀλγεινῶν πόνων τοῦ Καθαρτηρίου, πόσον θὰ σοὶ ᾔται γλυκὺ νὰ διατρέχῃς τὰς ἐκτάσεις, ἔνθα λάμπουσιν αἰωνίως ἀγαθοποιοὶ ἀστέρες !» Ἡ σύντροφός του ἀπήντησεν : «Εἶναι ἡ ὑπερτάτη εὐτυχία...» Μόλις ἔπαυσεν ὀμιλοῦσα, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς της ὅπου ἀντανεκλάτο τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ, ἔπειτα καταβιάζουσα τὰ βλέφαρα ἐτήρησε σιωπὴν, ἣν ἡ φωνὴ τοῦ ἀγγέλου ὀν ἤργησε νὰ διακόψῃ ἐκ νέου. «Εἰσέτι τόσον νέα, πεπρικοισμένη μὲ τόσῃν καλλονῇ, ὁποίους ἀγῶνας θὰ κατέβαλλες κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ σκότους ; Ὅθι μετριάσω τὸν δρόμον μου, διηγῆθητί μοι εἰς ποίας παγίδας ἐξετέθης ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ποία καταχθονία πλεκτάνη σὲ ἠνάγκασε νὰ καταστῆς ἔνοχος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ;»

IV

Ἡ Λιβάρδα ἀπεκρίθη : «Καίτοι ἡ ζωὴ μου ὑπῆρξε βραχεῖα, ὑπέφερα πολὺ. Ἡ μήτηρ μου ἀπέθανε φέρουσα με εἰς φῶς, ὁ δὲ πατήρ μου τόσον ταχέως τὴν ἠκολούθησεν εἰς τὸν τάφον, ὥστε τὸ θλιβερὸν μειδίαμα, τὸ ζωγραφιζόμενον ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ὅταν ἐν τῇ κοιτίδι μου ἤρχετο νὰ μ' ἐξυπνήσῃ, μόλις διατηρεῖται εἰς τὴν μνήμην μου ὡς συγκεχυμένη ἀνάμνησις. Μία ἀδελφὴ τῆς μητρός μου μὲ ἠγάπησε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου μου στηρίγματος, καὶ ἀνέλαβε τὴν φροντίδα τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας. Οἱ ὀφθαλμοί μου πληροῦνται ἰακρυῶν ἀναμνησχομένης τὴν τρυφερότητα τῆς τόσον ἀφωσιωμένης ταύτης γυναικός, ἧς ἡ στοργὴ μὲ ἔκαμε σχεδὸν νὰ λησμονήσω πᾶν ὅ,τι τόσον ἐνώρις ἀπώλεσα. Κατ'φροῦμεν εἰς ἓνα ἐξοχικὸν οἰκίσκον πλησίον τῆς πόλεως. Τὸν χειμῶνα ἡ θεὰ μου μὲ ἐμάνθανε ῥαπτικὴν, ἀνάγνωσιν καὶ ὅ,τι ἄλλο ὑπέθετεν ὅτι ἤθελε μοὶ χρησιμεύσει μίαν ἡμέραν. Τὸ ἔαρ ἔτρεχον ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, καὶ ἠσθανόμην τὴν εὐτυχίαν ἐκείνην. ἦν μόνη ἡ ἀθωότης δύναται νὰ παράσχη.

V

«Εἰσηρχόμην εἰς τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος μου, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἔαρ μειδιᾷ εἰς τὴν φύσιν. Ἐκάστην ἐσπέραν, ὅτε τὸ λυκόφως κατέρχεται εἰς τὴν ἐξοχὴν, πλήθος περιπατητῶν, ἐξερχομένων τῆς πόλεως ὅπως ἀπολαύσωσι τῆς ἡρεμίας καὶ τῆς δρόσου τῶν ἀγρῶν, διήρχετο πρὸ τοῦ οἰκήματός μας μὲ ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα τῆς χαρᾶς. Τότε, συχνὰ ἔμενον ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας καθημένη εἰς τὸ παράθυρόν μου διὰ νὰ παρατηρῶ προσεκτικῶς εἰς τὸ σκιδόφως τὴν τόσον φαιδρῶς θορυβώδη

ταύτην κίνησιν. Μίαν ἡμέραν, ὦ ! θὰ μένη αἰωνίως κεχαραγμένη εἰς τὴν μνήμην μου ἡ ἡμέρα αὕτη ! διέκρινα εἰς ἓνα τῶν διασταυρουμένων ὁμίλων ἓνα νέον, ὁ ὁποῖος μὲ ἐκύτταζεν ἀτενῶς. Καίτοι τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ ἀπέπνεεν ἀθωότητα, ἡσθάνθη ὅτι μὲ κατελάμβανε μία συγκίνησις τόσον ζωηρά, ὅσον καὶ ἀνεξήγητος διὰ τὴν ἀπειρίαν μου. Ἐκτοτε τὸν ἔβλεπον νὰ διέρχεται κάθε ἑσπέρας· μοὶ ἔρριπτεν ἐνίοτε δειλὸν βλέμμα, ἀλλ' ἀκόμη συχνότερον ἐφαίνετο μὴ τολμῶν νὰ ὑψώσῃ ἐπ' ἐμοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Δὲν ἐμειδίει πλέον ὅπως εἶχε μειδιάσει τὴν πρώτην φοράν, καθ' ἣν τὸν εἶδον. Κάθε βράδυ, πρὸ τῆς συνήθους του ὥρας τοῦ περιπάτου, εὐρίσκόμεν ἂν ἀγνοῖά μου εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἀναμένουσα τὴν ἔλευσίν του· καὶ ὅταν τὸν διέκρινον, ἡ καρδίαι μου ἔπαλλε μέχρι διαρρήξεως· ἔπειτα, ἀλλοίμονον ! ὅταν χωρὶς οὔτε βλέμμα νὰ μοὶ ῥίψῃ ἠφάνιζετο, τὸν ἐζήτουν ἀκόμη μὲ τοὺς πλήρεις δακρύων ὀφθαλμούς μου. Ἡ εἰκὼν του ἦτο κεχαραγμένη εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ πολλάκις ἔμενον βεθυομένη ἐν μόνῃ τῇ σκέψει ταύτῃ, ἕως ὅτου ἡ νύξ μ' ἐκάλυπτε διὰ τοῦ πέπλου τῆς. Ὁ χρόνος ἠῤῥξανε τὴν σφοδρότητα τῶν αἰσθημάτων τούτων· ἐντὸς ὀλίγου ἡ ἀνάμνησίς του μὲ ἀπησχόλει ἐξ ὀλοκλήρου· πᾶν ὅ,τι μέχρι τοῦδε εἶχον ἀγαπήσει, μοὶ κατέστη ἀδιάφορον. Διηρχόμεν ὥρας ὀλοκλήρους χύνουσα δάκρυα, τῶν ὁποίων τὴν πηγὴν ἠδυνάτει νὰ ζηράνῃ ἡ προσευχή. Ἐτηχόμεν, ἔπασχον, ὠχρίων. Οὕτω πάρηλθε τὸ θέρος, ἔπειτα ἐπῆλθεν ὁ μακρὸς καὶ σκοτεινὸς χειμὼν, ἐπαυξάνων τὴν θλιψίν μου· ἀλλὰ τὸ ἔαρ ἐπανέφερε τοὺς περιπατητὰς τῆς πόλεως, οἱ ὁποῖοι διεσκορπίζοντο ἐκ νέου ἀνὰ τὴν ἐξοχὴν, ὅπως τὸ παρελθὸν ἔτος.

VI

«Πλὴν ἐγὼ δὲν ἤμην πλέον εἰς τὴν συνήθη μου θέσιν. Μόνον αἰσκήσεις δυνατὸν νὰ μ' ἐθεράπευσον, ἡ δὲ θεία μου ὑποστηρίζουσα τὰ κλονιζόμενα βήματά μου μὲ συνώδευεν εἰς τὸν περίπατον. Εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας μας ἀπόστασιν ὑπῆρχε μεγαλοπρεπὲς ἄλλος μὲ παμπάλαια δένδρα, προσφέροντα πυκνὴν σκιάν κατὰ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκεῖ ἐπηγαίνομεν διὰ νὰ ἀναπνεύσωμεν δροσερὸν ἀέρα καὶ ἀπολαύσωμεν στιγμὰς τιὰς ἡρεμίας. Μίαν ἡμέραν, διέκρινα μακρόθεν τὸ ἀντικείμενον τῶν σκέψεών μου· προεχώρει βραδεὶ βήματι καὶ ἐφαίνετο βρεμῶδες. Μᾶς ἐπλησίασεν· ἐκάθησε πλησίον ἡμῶν καὶ μᾶς ἀπήθυνε τὸν λόγον. Ἡμῖν τόσον τεταραγμένη, ὥστε δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιληφθῶ τῆς ἐννοίας τῶν λόγων του, ἀλλ' ἡ φωνὴ του ἦτο τόσον γλυκεῖα καὶ ἑναρμόνιος, ὥστε ὁ τόνος μετεδίδοτο ὡς ἡχώ εἰς τὴν καρδίαν μου. Τὴν ἐπαύριον καὶ τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας τὸν ἐπανείδομεν. Ἡ θεία μου

ἐνδίδουσα εἰς τὸ θέλητρον τῶν τρόπων καὶ τῆς ὀμιλίας αὐτοῦ, τὸν προέτρεψε νὰ ἔλθῃ νὰ ἴδῃ τὰ ἄνθη τῆς. Ἐγείνει τοιοῦτοτρόπως οἰκεῖος ἐντὸς μικροῦ, καὶ δὲν ἤργησε νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ τὸ ὁποῖον μὲ κατέτρωγεν. Ἠννόησεν εὐκόλως ὅτι ἦτο δι' ἐμέ πλεόν ἢ φίλος, ἡ δὲ ἀγάπη δι' ἧς μὲ περιέβαλλεν ὑπῆρξε δι' ἐμέ ἢ ἀποκάλυψις τῆς μέχρι τοῦδε ἀκατανόητου εὐτυχίας, ἣν ἠσθανόμην ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ του. Μόνον ὅσοι τὴν ἠσθάνθησαν δύνανται νὰ εἴπωσι πᾶν ὅ,τι ἐνυπάρχει ἄφατον εἰς τὸν ἀμοιβαῖον ἔρωτα . . . Ὡ θεεῖ ὁδηγέ μου! ὅταν ἐκ τοῦ ὕψους τῶν οὐρανίων σφαιρῶν συμβαίῃ νὰ παρατηρήσῃς δύο καρδίας ἐμψυχουμένας ὑπὸ τῆς αἰθερίας ταύτης φλογός, εἰπέ ὦ! εἰπέ, ἡ ζηλοτυπία δὲν εἰσχωρεῖ εἰς τὴν ψυχὴν σου;

VII

«Ποία ἀνθρωπίνῃ γλῶσσα ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ, φεῦ! τὴν παράκαιρον τρυφερότητά του; Ἐν ἔτος ἀνεκδιηγήτων ἀγωνιῶν μὲ ἐξησθένησε τόσον, ὥστε ὁμοιάζον πρὸς ἄνθος μαρανθὲν ὑπὸ τοῦ βορρᾶ. Ἐκτυπήθην εἰς τὴν καρδίαν ὁ θάνατος ἐπλησίαζε μεγάλοις βήμασι. Πόσον ταχέως ἐπῆλθεν ἡ ἡμέρα, ἡ ὁποία μὲ ἀφήρσεν ἐκ τῆς γῆς, ὅπως μὲ φέρῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα! Τότε... ἤμην ἐξηπλωμένη εἰς τὴν κλίνην μου ἡ θεία μου προσήχето παρὰ τὸ πλευρόν μου, κ' ἐκεῖνος πλησίον τῆς ἔχυνεν ἐν σιγῇ ἄφθονα δάκρυα, τὰ ὁποία ἠσθανόμην πίπτοντα σταγόνα πρὸς σταγόνα ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν πόνων ξηρανθείσης χειρός μου. Πλήθος ἀγγέλων ἐπλανᾶτο ἄνωθέν μου δεικνῦόν μοι τὸν οὐρανόν, πλὴν τὸ σχεδὸν ἐσθεσμένον βλέμμα μου ἦτο προσηλωμένον πλήρες ἔρωτος ἐπ' ἐκείνου, ὃν ἐμελλον νὰ ἐγκαταλείψω. Ἐτόλμων νὰ κατηγορῶ τὸν Θεόν, διότι μὲ ἄφηνε ν' ἀποθάνω, ἀφοῦ ὁ θάνατος ἦτο τὸ τέρμα μιᾶς ἀγάπης, ἡ ὁποία μοι κατέστη προσφιλεστέρα καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς μου. Κύριε! Κύριε! ἔκραζον ἐντόνωσ' δὲν εἶμαι ἀξία τόσον σκληρᾶς τύχης! Οἱ λόγοι οὗτοι ἦσαν οἱ τελευταῖοί μου ὑπῆρξαν ὡς τὸ «χαῖρέ» μου πρὸς τὴν ὑπαρξίν. Πρὸς ἐξιλέωσιν τῆς τελευταίας μου ταύτης σκέψεως ἐστάλην εἰς τὸ Καθαρτήριον.

VIII

Παρήλθεν ἤδη ὁ χρόνος οὗτος τοῦ ἐξιλασμοῦ, Λιβάρδα! Εἰς τὴν θείαν διαμονήν, ὁ χορός τῶν παρθένων ἐντὸς τῶν κήπων εἰτοιμάζει στεφάνους διὰ τὴν νέαν μνηστῆν τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος θέλει δεχθεῖ εἰς τὸν παράδεισον αὐτοῦ. Εἰς τὸ ἐξῆς ἡ ψυχὴ σου θὰ ζήσῃ ἐν μέσφ αἰωνίου ἔρωτος. Ἐσο λοιπὸν εὐτυχής, Λιβάρδα! διότι καὶ ὁ Θεός, πρὸς τοῦ ὁποίου τὸν αἰώνιον θρόνον πλησιάζομεν, σὲ ἀκούει. Αἰσθάνεσαι ποία νέα ζωὴ διαπερᾶ καὶ περιβάλλει ἡμᾶς; Ἴδέ! εἰς τὸ ἀτέρμον ἀχανές, τὰ πλήθη τῶν ἡλίων καὶ τῶν ἀστέρων μαρμαίρουσιν ἐν τοῖς αἰθερίοις κόλπαις ὡς τόσοι λυχνῖται καὶ ἀδάμαντες μεθύσθητι ἐκ τῆς ἀρμονίας τῶν ἀναριθμήτων τούτων κόσμων, οἵτινες στρέφονται περὶ τὸ κέντρον αὐτῶν, ψάλλοντες αἶνον τῷ Θεῷ. Αἶ φωνα! αὐται τοῦ σύμπαντος, διαπερῶσαι τὸ ἄμετρον τοῦ ἀχανοῦς βάθος, ἐπαναλαμβάνονται ἐν πανηγυρικῇ ὕμνῃ

ὑψουμένῳ πρὸς τὸν Θεόν, τὸν ποιητὴν τοῦ ἀπείρου. Ἀκούεις τὸν γλυκὺν ψίθυρον, ὅστις φθάνει μέχρις ἡμῶν ; Ὁμοίος πρὸς τὸν βόμβον τῶν μελισσῶν, εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν ψυχῶν, αἵτινες σκηνοῦσι τὴν σφαῖραν ταύτην. Μᾶς προσκαλοῦσιν εἰς τὴν εὐδαίμονα διαμονὴν των, ἀλλ' ἡμεῖς ὑψούμεθα πρὸς οὐρανὸν καθαρώτερον.

IX

Οὕτω συνομιλῶν μετὰ τῆς νεαρᾶς παρθένου, ὁ ἄγγελος μὲ τὰς ἀκαμάτους πτέρυγας του ἐπλησίαζεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸ βασιλεῖον τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλά, μεθ' ὄλην τὴν γλυκύτητα τῶν λόγων του, μεθ' ὅλα ὅσα τῇ ἔλεγε περὶ τῶν θαυμασίων φαινομένων, ἅτινα ἔλαμπον ἐπὶ τοῦ ὁρόμου αὐτῶν, ἡ Λιβάρδα ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ὑψούσα πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς οὐρανοὺς τοὺς πλήρεις χαυνότητος ὀφθαλμοὺς της ἀπήντα δι' ἑλαφροῦ κινήματος συναινέσεως, καὶ πάντοτε σιωπηλῇ ἄφηνε τὴν κεφαλὴν της νὰ κλίνη ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς.

Ταχεῖς ὡς ἡ ἀστραπὴ ὑψοῦντο ὑπεράνω τῶν κόσμων, παραδεδομένοι εἰς τὴν γλυκεῖαν ἔκστασιν, ἦν τοῖς ἐπροξένει ἡ μεθούσα αὐτοὺς ἄρμονία, ἣτις, διὰ τῆς ἔλκυστικῆς δυνάμεώς της ἐφαίνετο μέλλουσα ν' ἀλλάξῃ τὴν πρώτην διεύθυνσιν αὐτῶν. Τότε ἡ δειλὴ παρθένος ἠρώτησε τὸν ὁδηγὸν της, ἂν ἡ ταχύτης της πορείας των τοὺς ἐπλησίαζε πρὸς τὴν γήϊνην σφαῖραν, καὶ διακοπτομένη αἴφνης ὡς πτοηθεῖσα διὰ τὸ τολμηρὸν της ἐρωτήσεως, ἀνέμενε τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀγγέλου. « Ἡ γῆ, ὦ Λιβάρδα ! εἶπε, τὸ διάστημα τὸ ὅποῖον μᾶς χωρίζει ἀπ' αὐτῆς, εἶναι τόσον ἄμετρον, ὥστε, καὶ αὐτοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἀδυνατοῦσι νὰ τὴν διακρίνωσιν ». Ἐπειτα μετὰ τινος στιγμᾶς σιωπῆς προσέθετο. « Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ τοιαύτη ἐρώτησις ; — Εἶχε δι' ἐμὲ τόσα θέληγτρα ἡ γῆ αὕτη, ἦν οἱ πόδες μου μόλις ἐπάτησαν ! — Κάτι τι ὅμοιον πρὸς τὴν περικυκλοῦσαν ἡμᾶς λάμπιν ; Τί μᾶλλον ἐπίφθονον τοῦ βασιλείου της μακαριότητος, πρὸς τὸ ὅποῖον ὑψούμεθα ; Μακρὰν τιοαῦται ἀναμνήσεις ».

Τὸ σεραφεῖμ κινοῦν μετὰ περισσοτέρας δυνάμεως τὰς ἰσχυράς του πτέρυγας τὴν ἐπῆρε διὰ μέσου τοῦ ἀπείρου μὲ τὴν ταχύτητα κεραυνοῦ. Τότε τοῦ μυστικοῦ ἐκφεύγοντος τῶν χειλέων αὐτῆς, ἡ Λιβάρδα δὲν κατώρθωσε νὰ συγκατῆσθαι τοὺς λόγους τούτους, οὗς ἐπρόφερον ἐν λυγμοῖς. « Ἄχ ! ἄς ἡδυνάμην νὰ ἐπανίδῶ τὸν ἀγαπητόν μου ! ». Ἐκπληκτος ὁ ἄγγελος ἐσταμάτησε τὴν πτῆσιν αὐτοῦ, παρατηρῶν δ' αὐτὴν ἀτενῶς προσέθετο μὲ φωνὴν αὐστηρὰν καὶ τρυφερὰν συνάμα : « Ἄφρον, καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ ἴδῃς τὸν Θεόν σου, πῶς τολμᾶς νὰ ἐπιναφέρῃς τὸ βλέμμα πρὸς τὴν γῆν ; » Πλὴν ἡ Λιβάρδα ὑπέικουσα εἰς τὴν ἐπιμονὴν της σκέψεώς της, ἔκραξεν : « Ἄ ! ἐπίτρεψον νὰ τὸν ἐπανίδῶ, λυπήσου με, ἐν βλέμμα, ἐν μόνον βλέμμα ! »

Παρατηρῶν αὐτὴν τότε μὲ βαθὺν οἶκτον, ἤρθρωσε σιγὰ τοὺς φορικτοὺς τούτους λόγους. « Ἦθελες λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸ Καθαρτήριον δι' ἑκατὸν ἔτη ; — Ναί, ἀπήντησεν ἄνευ δισταγμοῦ, ἂν εἰς ἀνταμοιβὴν ἡδυνάμην νὰ τὸν ἐπανίδῶ ! »

X

Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο διαυγής, τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας ἔκλινεν ἀνεπαισθήτως, τοξεῦον τὰς τελευταίας ἐρυθροχρῦσους ἀκτῖνας αὐτοῦ· ἡ γῆ ἐξωραιζομένη ὑπὸ τῆς λαμπρότητος ταύτης ἐφαίνετο ζωογονουμένη καὶ ἀρεσκομένη εἰς τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἡδονήν, καθὼς πάνθ' ὅσα ἐπλάσθησαν διὰ τὰς ὁδύνας καὶ τὰς θλίψεις.

Ὁ ἄγγελος ἐπιστρέψας εἰς τὴν γῆν πάντοτε ἀόρατος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν θνητῶν, ἔψαυε διὰ τῆς ἐλαφροῦς του πτέρυγος τὸ ταπεινὸν οἶκημα τῆς νέας παρθένου καὶ διωλίσθαιεν ὡσεὶ σκιά ὑπὸ τὸ πυκνὸν φύλλωμα τοῦ κήπου, ἔνθα ἔμενεν ἀπαλῶς αἰωρούμενος μεταξὺ τῶν κλάδων. Ἡ Λιβάρδα ἐψιθύριζε τρέμουσα : «Ναί, ἐδῶ θὰ τὸν ἐπανάιδω ! Ἴδου ἀκόμη τὸ θρανίον ὅπου τὸ πρῶτον ἤκουσα τὸν γλυκὺν ἦχον τῆς φωνῆς του· ἐδῶ ἀπολαμβάνοντες εὐδαιμονίαν ἀπαραμίλλον ἐλησμονοῦμεν καὶ χρόνον καὶ κόσμον. Τότε ἡ θεία μου ἤρχετο εἰς συνάντησίν μου καὶ μὲ ἐπέπληττεν ἠπίως, διότι ἐξετέθην τόσον εἰς τὴν νυκτερινὴν δρόσον.

Ὡς ἄλλοτε ἡ λευκάκανθα καλύπτει εἰσέτι τὸν εὐδαιμόνα τοῦτον τόπον μὲ τὰ χιονόλευκα ἄνθη τῆς· νὰ καὶ ἡ ἀγαπημένη μου βροῇ ! Ὅχι, τίποτε δὲν ἤλλαξεν ἐδῶ· αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου εἶναι τόσον ζωογόνοι ! ἡ ἀρμονία τῶν πτηνῶν εἶναι πάντοτε ἡ αὐτή. Πλὴν σὺ φιλιτατέ μου ποῦ εἶσαι ; Ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ, μὴ μοῦ τὸν ἀποκρύπτεις ἀπὸ τὰ ἄπληστα βλέμματά μου.» Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔφερε τὸ βλέμμα πρὸς μίαν δενδροστοιχίαν φιλυρῶν σκιάζουσαν τὴν στέγην ἣν ἄλλοτε κατέφκησε, καὶ διέκρινεν ἐξ ἀπροόπτου ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάμνησις τὴν ἠκολούθει καὶ μετὰ θάνατον ἀκόμη. Ὅχι δὲν ἦτο φρούδη ἀπάτη ! Ἐπλησίαζε βραδεῖ τῷ βήματι, καὶ ἤρχετο νὰ καθήσῃ εἰς τὴν θέσιν ἣν κατεῖχε πλησίον τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀγνῶν των ἐρώτων. Ἄ ! ἔρχεται ἀναμφιβόλως παραδεδομένος εἰς τὴν μαύρην μελαγχολίαν του, ὅπως σκεφθῆ τὴν ἀτυχῆ, ἣτις τῷ ἀνηρπάγη τόσον ταχέως ; Ἐρχεται νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ δένδρα ταῦτα ἀφώνους μάρτυρας εὐτυχίας ἀνεπιστρεπτὲι οἰχομένης ; «ὦ ! ναί, εἶμαι πάντοτε παροῦσα εἰς τὸν νοῦν του ! Πῶς τὸ μέτωπόν του φαίνεται κλῖνον ὑπὸ τὸ ἴδιον βᾶρος ! . . . » Ἄλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ φίλου τῆς διακόπτοντες τὸν βεμβασμόν, ἐφαίνοντο ζητούντες νὰ διασχίσωσι τὸ σκιοφῶς . . . «ὦ ! γλυκύτατέ μου φίλε, ἐφώναξε, μὴ μὲ ζήτηῖς εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὸν τόπον ἔνθα συνείθιζον νὰ ἔρχωμαι εἰς προὔπαντησίν σου. Εἶμαι ἐδῶ πρὸ σοῦ, ἐγὼ ἡ μνηστή σου, νεκρὰ διὰ τὸν κόσμον, ἀλλὰ πάντοτε κατεχομένη ὑπὸ τῆς ἀρρήτου ἀναμνήσεως τῆς τρυφερότητός σου ! ὦ εὐτυχία ! δρέπει ἄνθη ἀπὸ τὴν αὐτὴν βροῆν, ἐξ ἧς ἐξέλεγε τὰ ωραιότερα διὰ νὰ μοῦ πλέξῃ στέφανον γάμου . . . καὶ τώρα δὲν μένει παρὰ νὰ τ' ἀποφυλλίσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου μου ! Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ μὲ διακρίνῃ ὑπ' αὐτὸ τὸ φύλλωμα ; Ἄλλὰ ποῖος κρότος πλησιαζόντων βημάτων ἀκούεται ; Ποῖα εἶναι ἡ δειλὴ αὐτῆ νεᾶνις ; Ἄλλοίμονον πόσον σπεύδει εἰς συνάντησίν τῆς . . . »

Ἡ Λιβάρδα, ὡς ἐν φρικτῷ ἐφιάλτη, εἶδεν ὅτι τὴν ὠδήγει εἰς τὸ θρα-

νίον και ἐκάθησε πλησίον της· τὸν εἶδε στολιζόντα τὸ στῆθος της μὲ βρόδα προσφάτως κοπέντα· τὸν ἤκουσεν ἐπαναλαμβάνοντα εἰς ἓν νέον εἰδωλον τοὺς ἐρωτικούς ὄρκους, οἱ ὅποιοι ἄλλοτε τὴν ἔκαμνον νὰ διαβλέπη τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ γῆ. Τεταπεινωμένη, κατεβλήθη ὑπὸ τὸ ἐνδύμυχον βάρος και κατέπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὁδηγοῦ της ψιθυρίζουσα: «Οὐτε ν' ἀποθάνω δὲν δύναμαι πλέον!» Τὰ δένδρα συνωθήθησαν, ὡς νὰ διέσχίζε σίφων τοὺς ἀέρας, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ σεραφεῖμ, φέρον τὴν λιπόθυμον παρθένον, ἐπανάλαβε τὴν ταχεῖαν πτήσιν του πρὸς τὰς οὐρανούς σφαίρας.

XI

Ὁ οὐρανὸς ἡμιάνοικτος διέχυνεν ἐκθαμβωτικὸν φῶς ὡς χεῖμαρρος διασπάσας τὰ προχόματα αὐτοῦ, και ὁ χορὸς τῶν παρθένων κατήρχετο μεγαλοπρεπῶς τοὺς κυανοὺς θόλους, ὅμοιοι πρὸς πλῆθος λευκῶν κικων. Οἱ ἄγγελοι ἔσπευδον σωρηδόν, ἐνῶ ὡς γλυκύτατοι ἤχοι ἄρπας ἀντήχουν οἱ ἀρμονικοὶ οὗτοι λόγοι: «Δόξα, δόξα τῷ Ὑψίστῳ! Εὐπρόσδεκτος ἔστω ἡ ψυχὴ αὕτη, ἡ ἱπταμένη πρὸς τὸν οὐρανόν. Θὰ ἦναι μία νέα φωνὴ ὅπως ψάλλη τοὺς αἶνους τῷ Αἰωνίῳ, ἐν νέον ἄνθος σύμβολον ἀθωότητος, ὁ δὲ χορὸς τῶν παρθένων θ' ἀριθμῆ μιαν ἔτι ἀδελφὴν! Ὡσαννά! Δόξα τῷ Ὑψίστῳ!»

XII

Ὁ ἄγγελος μὲ τὸ γλυκὺ του φορτίον ἀνήρχετο ταχὺς ὡς βέλος διὰ μέσου τῆς κυανῆς ἐκτάσεως. Ὅταν ἡ Λιβάρδα συνελθοῦσα ἀνεῦρε τὸ αἶσθημα τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων, και ἤκουσε τὴνθεῖαν ταύτην ἀρμονίαν, ὅταν ἡ περιβάλλουσα αὐτὴν λάμψις κατηύγασε και οἰονεὶ ἐπλημύρισε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, περιήγαγε βραδέως περὶ ἑαυτὴν τὸ βλέμμα και ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὁδηγοῦ της τὴν ἐξήγησιν τῶν ὅσων παρίστατο μάρτυς. «Μᾶς διανοίγουσι τὸν οὐρανόν, σπεῦσον!» Ἦτο ἡ μόνη ἀπάντησις τοῦ σεραφεῖμ. Ἄλλ' ἤδη ἡ ἐκπλήρωσις τῆς χάριτος, ὅπως ἐπανίδῃ τὴν γῆν ἐπανήρχετο εἰς τὴν μνήμην της ὡς ὄνειρον ἡμιησμονηθέν. «Δὲν ὀφείλω νὰ διέλθω ἄλλα ἑκατὸν ἔτη εἰς τὸ Καθαρτήριον; ἠρώτησεν». Ὁ ἄγγελος τῇ ἀπεκρίθη: «Λιβάρδα! ἤσθάνθης ἐν μιᾷ ὥρᾳ τόσας θλίψεις, ὅσας ὀλόκληρος αἰὼν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπισωρεῦσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου. Σπεῦσον λοιπόν, προχωρήσωμεν πρὸς τὸν οὐρανόν».

Εἶχον φθάσει πλησίον τοῦ χοροῦ τῶν παρθένων και τοῦ πλῆθους τῶν ἀγγέλων.

Ἐνῶ ὁ ἄγγελος ἔφερε τὴν Λιβάρδαν, διευθυνόμενος πρὸς ὠκεανὸν φωτός, αἱ οὐράνιοι ἄρπαι ἤχησαν και ἠκούσθη ἰσχυρὰ φωνὴ κράζουσα: «Ἐλθέ, ὅπως καταφύγῃς ἐν τῷ μέσῳ αἰωνίου ἀγάπης!» ὅλη δὲ ἡ ἀκοουθία εἰσῆλθεν εἰς τὸ βασιλεῖον τῶν μακάρων.

Ἀθῆναι, 5 Αὐγούστου 1894.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Θ. ΠΑΠΠΑΚΩΣΤΑ